

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

Особливості управління майном ТГ у разі утворення ВА НП та передачі її начальнику окремих повноважень МС

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ
ЦЕ ДОБРЕ

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

Зустріч/тренінг відбувається у рамках Програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), що виконується міжнародною організацією Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) та фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

Повноваження ОМС за ст. 60 Закону № 280:

Ч. 5	ОМС від імені та в інтересах ТГ відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в т.ч. виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, укладати договори в рамках державно-приватного партнерства, у тому числі концесійні договори, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду
Ч. 6	Доцільність, порядок та умови відчуження об'єктів права комунальної власності визначаються відповідною радою. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до відповідних місцевих бюджетів і спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетами розвитку
Ч. 7	Майнові операції, які здійснюються ОМС з об'єктами права комунальної власності, не повинні ослаблювати економічних основ місцевого самоврядування, скорочувати обсяги доходів місцевих бюджетів, зменшувати обсяг та погіршувати умови надання послуг населенню
Ч. 8	Право комунальної власності ТГ захищається законом на рівних умовах з правами власності інших суб'єктів. Об'єкти права комунальної власності не можуть бути вилучені у ТГ і передані іншим суб'єктам права власності без згоди безпосередньо ТГ або відповідного рішення ради чи уповноваженого нею органу, за винятком випадків, передбачених законом

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

Різниця між повноваженнями за ч. 2 ст. 15 та п. 1 ч. 2 ст. 10 Закону № 389

Частина 2 ст. 15:	Пункт 1 ч. 2 ст. 10:
<p>ВА НП на відповідній території здійснюють повноваження із...</p>	<p>начальник ВА НП... здійснює повноваження</p>
	

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

Повноваження за ч. 2 ст. 15, які можна частково «делегувати» заступнику:

<...>

10) управління об'єктами ЖКГ, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності відповідних ТГ, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню;

<...>

12) здійснення управління майном, яке перебуває у комунальній власності відповідної ТГ (крім вирішення питань відчуження, у тому числі і шляхом приватизації комунального майна та надання комунального майна в оренду на строк понад один рік);

<...>

15) управління закладами освіти, установами освіти, закладами охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, надавачами соціальних послуг, які належать ТГ або передані їм, молодіжними, підлітковими закладами за місцем проживання; організації їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення; організації надання ними послуг, у тому числі соціальних;

16) забезпечення соціально-культурних закладів, які перебувають у комунальній власності відповідних ТГ, а також населення паливом, електроенергією, газом та іншими енергоносіями; вирішення питань водопостачання, відведення та очищення стічних вод; здійснення контролю за якістю питної води;

<...>

26) вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин (крім вирішення питань відчуження з комунальної власності земельних ділянок та надання таких земельних ділянок в оренду на строк понад один рік);

<...>

32) встановлення відповідно до законодавства правил з питань забезпечення в населеному пункті чистоти і порядку, торгівлі на ринках, додержання тиші в громадських місцях, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;

<...>

37) вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів, знешкодження та захоронення трупів тварин;

<...>

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

При виконанні цих повноважень ВА НП діє від імені та у інтересах ТГ

Формулювання:

- 1) Якщо повноваження виконується ВА НП: «Х міська військова адміністрація, яка виконує функції Х міської ради (виконкому) згідно з п. «х» ч. 2 ст. 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»;
- 2) Якщо діє начальник ВА НП, який реалізовує функції ради або виконкому: «Х міська рада (виконком) у особі начальника Х міської військової адміністрації, який діє на підставі постанови ВРУ № -- від – «Про передачу...»

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Чи має начальник ВА НП робити усе сам?

Закон № 389 не містить альтернативи?

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

Безвихідних ситуацій не існує:

потрібно правильно розподілити функціонал та закріпити це

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Координаційна матриця:

Умовні позначення, використані для визначення завдань та зв'язків відповідальних осіб: 1*- начальник ВА НП; 2*- заступник начальника ВА НП; 3*- секретар ради; 4*- заступник МГ 1; 5*- заступник МГ 2 П – безпосередньо підпорядкований, К – координує, З – підзвітний, О – організовує поточну діяльність							
№	Сфера компетенції	Підпорядковані підрозділи	1*	2*	3*	4*	5*
1	Планування та виконання бюджету	місцевій фінансовий орган МР	П, К	-	-	-	-
		бухгалтерія ВА НП					
2	Економіка та інвестиції	відділ економіки та стратегічного розвитку	П, З	-	-	К	-
3	Кадрові питання ВА НП	-	П, К, З	-	-	-	-
4	Проходження служби та кадрові питання	апарат МР, загальний відділ ВК МР	П	К	-	-	-
		начальники ВОМС (з питань служби в ОМС)	З	-	П, К	-	-
5	Гуманітарний блок	відділ освіти	П, З	-	-	-	К
		відділ охорони здоров'я		-	-	К	-
		відділ культури, туризму, молоді та спорту		-	-	-	К
6	Мобілізаційні питання, оборона, заходи правового режиму воєнного стану	Відділ військового обліку та мобілізаційних питань	П, З	К, О	-	-	-
Х	ЖКГ	відділ ЖКГ, відділ благоустрою	П, З	-	-	К	-

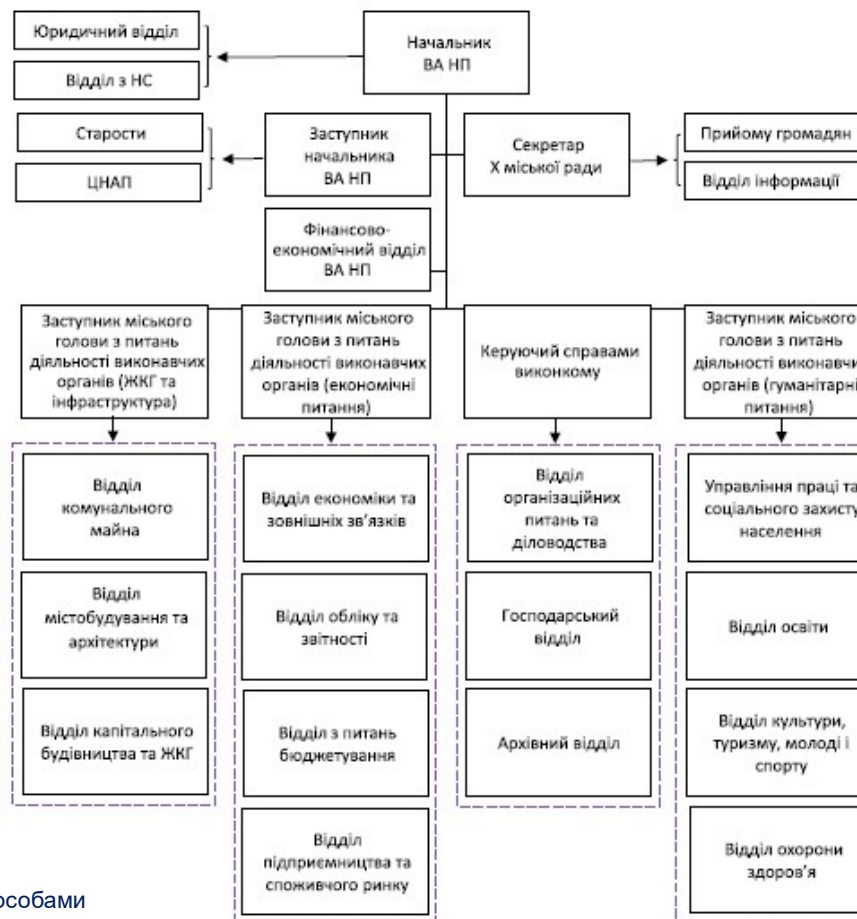
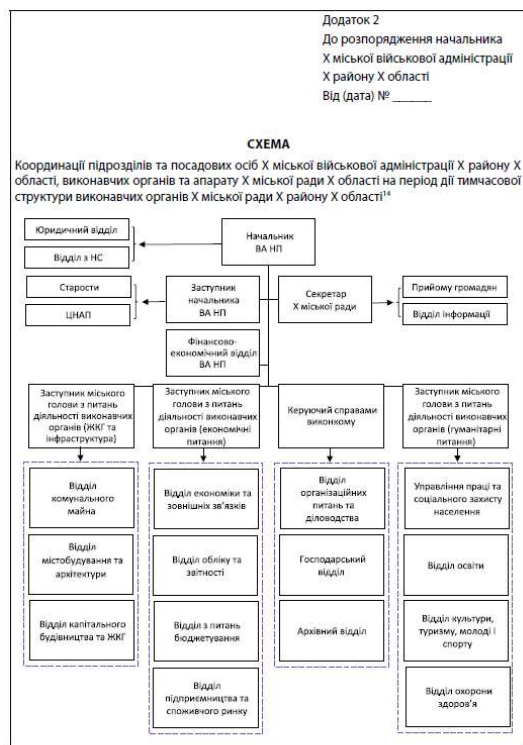

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Координаційна схема:

Global Communities
Ukraine

¹⁴ Перелік підрозділів вказаний умовно, для наочності прикладу та значно скорочений у порівнянні із стандартною структурою виконавчих ОМС.

<https://cutt.ly/N1Od3rk> Методичні рекомендації щодо реалізації ВА НП та їх посадовими особами окремих повноважень в умовах воєнного стану

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Наступний крок:

**Global
Communities**
Ukraine

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Global Communities

Ukraine

Не забудьте:

- ✓ Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника - відповідної територіальної громади і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами (ч. 2 ст. 78 ГКУ);
- ✓ Приймати рішення щодо передачі майна у оперативне управління або господарське відання та здійснювати контроль за його використанням може як власник (ВА НП/начальник ВА НП), так і уповноважений орган управління (ч. 2 ст. 135, ч. 2 ст. 136 ГКУ);
- ✓ Уповноважений орган управління може затверджувати примірні договори господарського змісту, а підпорядковані їм суб'єкти господарювання мають право за взаємною згодою змінювати окремі умови, передбачені примірним договором, або доповнювати його зміст (ч. 4 ст. 179 ГКУ);
- ✓ Окремим розпорядчим актом начальника ВА НП покласти на органи управління або керівників ВА НП функції із організації та виконання безпекових заходів на підпорядкованих об'єктах **(бажано, не імператив)**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

І наступний крок:

внесення змін до порядків та положень

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

Хороші новини:

(а) їх буде не так багато; (б) ми можемо з усіма ними вам допомогти

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**

Ukraine

Це можна зробити 2-ма шляхами:

Перший	Другий
Внести зміни у існуючі акти	Прийняти тимчасові акти
Формулювання: «Положення про особливості оренди майна X ТГ під час виконання X міською військовою адміністрацією повноважень відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» застосовується із наступними особливостями: 1. XXX 2. XXX 3. XXX»	Формулювання: «1. Затвердити Положення ХХХ (додаток 1). 2. Встановити, що на період виконання X міською військовою адміністрацією повноважень відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» особливості оренди майна X ТГ регламентуються Положенням ХХХ. 3. Протягом періоду, вказаного у п. 2 цього акту, Положення про ХХХ, затверджене рішенням X МР не застосовується»

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Global Communities

Ukraine

Практикум на прикладі оренди:

<p>Чому ми тут маємо дискрецію</p>	<p>Бо згідно з абз. 2 ч. 2 ст. 5 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» особливості передачі в оренду комунального майна, передбачені цим Законом, додатково можуть визначатися рішенням представницьких органів місцевого самоврядування з урахуванням вимог і обмежень, передбачених цим Законом і Порядком передачі майна в оренду.</p>
<p>Хто це має зробити після запровадження ВА НП?</p>	<p>До моменту передачі ВРУ повноважень за ч. 2 ст. 10 – ВА НП, після – начальник ВА НП</p>
<p>Чи можна «делегувати» заступнику?</p>	<p>Так, у частині підготовки актів та координації діяльності. Але: До моменту передачі ВРУ повноважень за ч. 2 ст. 10 – тільки заступнику начальника ВА НП, після – і профільним заступникам с., с., м. голови, або керівникам профільних ВОМС у межах Тимчасової структури</p>

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Що аналізуємо:

**Global
Communities**

Ukraine

<p>Функції ради як представницького органу (тобто вирішує тільки ВА НП або є дискреція). Наприклад:</p>
<p>Включає майно до переліку ЄМК, визначає орендодавця ЄМК, приймає рішення про передачу в оренду ЄМК та затверджує додаткові умови</p>
<p>Визначає розмір площі, яку балансоутримувачі можуть передавати в оренду без погодження з органом управління («обходимо» заборону на 1 рік)</p>
<p>Включення майна до Переліку другого типу, визначення додаткових критеріїв для включення до будь-якого з переліків, додаткові вимоги до потенційних орендарів (без аукціону)</p>
<p>Скасування або зміна рішення про включення до одного з Переліків (для другого типу – дискреція з УОУ), відмова у включенні (відмова балансоутримувача – дискреція для УОУ)</p>
<p>Визначення особи, з якою укладається договір оренди, якщо претендують ті, хто може отримати без аукціону за Переліком другого типу</p>
<p>Затвердження примірної форми договору, затвердження договору з примірними умовами</p>
<p>Особливості визначення умов передачі майна в оренду, в т.ч. пам'яток архітектури та містобудування, укладення договорів оренди</p>
<p>Затвердження Методики розрахунку орендної плати, порядок розподілу орендної плати між бюджетом, орендодавцем та балансоутримувачем</p>
<p>Рішення про продовження договору оренди комунального майна, що укладені без аукціону, та рішення про відмову у продовженні договору приймаються орендодавцем або представницьким органом місцевого самоврядування чи визначеними ним органами у випадках, встановлених рішенням представницького органу місцевого самоврядування (дискреція)</p>

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Що аналізуємо:

**Global
Communities**

Ukraine

Функції органу управління. Наприклад:
Ініціювати оренду, надати згоду на розпорядження майном балансоутримувача, погодити рішення про намір передачі
Рішення про включення майна до Переліку першого типу
Обґрунтування власних потреб (ОМС/ВА НП, комунальних юросіб) для використання майна, прийняття рішення про недоцільність передачі у оренду ЄМК
Погодження змін до договору оренди з балансоутримувачем (дискреція)
Погодження на здійснення ремонту за рахунок орендаря або відмова у наданні згоди (дискреція)
Рішення про зарахування витрат орендаря, здійснених на проведення капітального ремонту (дискреція)
Погодження на здійснення ремонту за рахунок орендаря або відмова у наданні згоди (дискреція)
Погодження на суборенду (дискреція)
Контроль за виконанням договорів оренди (для ЄМК, для рухомого та нерухомого – якщо є орендодавцем)

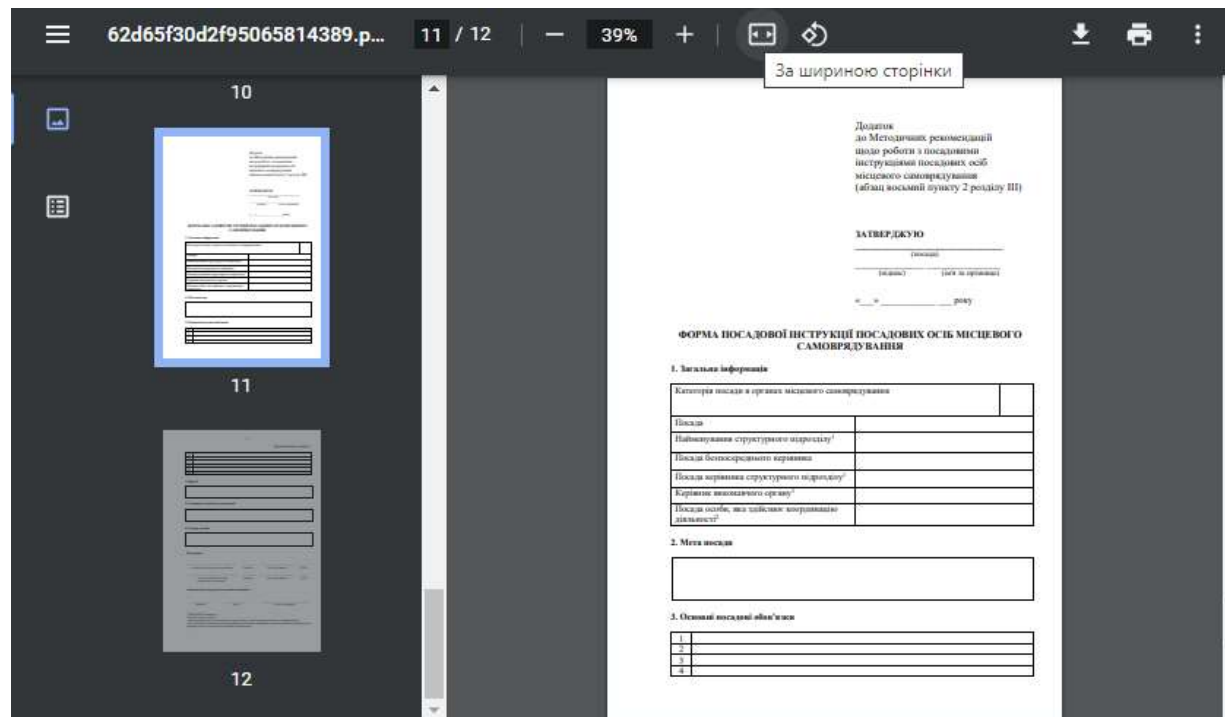

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

Не забудьте про посадові інструкції:

<https://nads.gov.ua/news/zatverdzheno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-roboty-z-posadovymy-instruktsijamy-posadovykh-osib-mistsevoho-samovriaduvannia>
Методичні рекомендації НАДС щодо роботи з посадовими інструкціями посадових осіб місцевого самоврядування

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**Global
Communities**
Ukraine

